

A Fővárosi Ítéltábla a **pártfogó ügyvéd** által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek, a **jogtanácsos** által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. június 11. napján meghozott, 107. sorszám alatt kijavított 40.P.20.639/2010/99. számú ítélete ellen a felperes részéről 104. sorszám alatt előterjesztett Pf.3. sorszám alatt pontosított fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 275.000 (Kétszázhetvenötezer) forint másodfokú perköltséget.

A le nem rótt 880.000 (Nyolcszáznyolcvanezer) forint fellebbezési illeték és a felperest képviselő pártfogó ügyvédi díj viselésére az állam köteles.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Felperes 2010. január 4. napjától 2010. február 15-ig, 2010. február 22-től 2010. március 1-ig, 2010. március 8-tól 2010. március 16-ig, 2010. április 12-től 2010. május 17-ig, 2010. június 14-től 2010. június 21-ig, majd 2010. július 6., 7. napján és 23-án tartózkodott az alperesi bv. intézetben előzetes letartóztatottként megőrzésen. Ezen időszakban a felperes elhelyezésére a 215, 219, 303, 304. zárkában került sor. Velezületett szívbetegsége miatt gyermekkorában műtötték, elhelyezését nemdohányzó zárkába kérte. A felperes a fogva tartása során sérelmezte elhelyezésének körülményeit. Alperes a felperes kárigényét **számú**, 2010. január 13. napján kelt határozatával elutasította.

Felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a felperes testi épséghez, egészséghez, emberi méltósághoz, valamint egyenlő bánásmódhoz és tisztességes eljáráshoz fűződő személyiségi jogait, erre tekintettel 11.000.000 forint összegű nem vagyoni kár és 2010. január 19. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kérte, hogy a bíróság tiltsa el alperest a további jogsértéstől. Keresete jogcímeiként a Ptk. 75. §-át, 76. §-át, 84. § (1) bekezdés a) és e) pontjait, a

büntetések és intézkedések végrehajtását szabályozó 1979. évi 11. tvr. 25. § (1) bekezdés b) pontját, 36. § (1) bekezdés a) és c) pontját, a szabadságvesztés és az előzetes letartóztatás végrehajtásának szabályairól szóló 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 137. §-át, a büntetés-végrehajtás szervezeti szabályairól szóló 17/1999. (XI. 18.) IM rendelet 2. §-át, 3. §-át, 4. §-át, a 6/1996. (XII. 12.) IM rendelet 89. §-át, Ptk. 339. § (1) bekezdését, 344. §-át, 355. §-át és 360. §-át jelölte meg. Előadta, hogy az alperes nem biztosította számára a törvényben előírt megfelelő légmennyiséget, mozgásteret, egészséges elhelyezést, egészségi állapotának megfelelő élelmezést, egészségügyi ellátást, a törvény szerinti módon a látogatók fogadását, a dohányzásmentes körülményeket. Vele kapcsolatos eljárása során az alperesi intézet őt más elítéltekhez képest hátrányosan megkülönböztette, nem biztosította számára panaszai elbírálása során a tisztességes eljárást.

Alperes a felperesi kereset elutasítását, felperes perköltségben való marasztalását kérte. Vitatta azt jogalapot és összecszerűséget illetően is.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 550.000 forint jogtanácsosi munkadíjat, a le nem rótt 660.000 forint eljárási illetékről akként rendelkezett, hogy azt az állam viseli.

A keresetet a Ptk. 75. § és 76. § felhívásával bírálta el. Rámutatott, hogy a büntetés-végrehajtási szervezet az 1995. évi CVII. törvény 1. §-a értelmében köteles végrehajtani a szabadságvesztéssel járó büntetéseket. Felhívta a 21/1994. (XII. 30.) IM rendeletet. Rámutatott, hogy az alperesnek a befogadás kérdésében mérlegelési lehetősége nincs. Ebből az is következik, hogy az alperes magatartása a befogadás során jogszerű volt akkor is, ha magatartásával egyidejűleg létszámon felüli elhelyezést tudott csak a felperes számára biztosítani. Az elsőfokú bíróság arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy az alperesre vonatkozó befogadási kényszer olyan mérlegelést nem tűrő végrehajtandó intézkedés, melynek megsértése az esetben sem várható el az alperestől, ha a befogadás során az elítéltek, illetőleg az előzetes letartóztatásba helyezettek elhelyezési körülményére vonatkozó jogszabályt megsérti. Alperes kimutatta a felperes befogadásakor fennállott létszámtöbbletet és a zárkák számát, feltüntetve a férőhelyeket is. Ezen körülmények között nem oldhatta meg a befogadást másként, mint létszámon felüli elhelyezéssel. Megjegyezte, hogy 2010. november 23. napján hatályba lépett módosítás értelmében a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 137. §-a szerint a 3m² mozgástér és a 6 m³ légtér biztosítására a bv. intézet csak akkor köteles, ha a lehetőségei adóttak. A fentiekre tekintettel a jogsértést nem állapította meg.

Nem találta alaposnak a felperes azon sérelmét, hogy annak ellenére került dohányos elítélttel közös zárkába, hogy kifejezetten nemdohányzóként kérte az elhelyezését. Az alperes okirattal bizonyította, hogy a felperes zárkatársai nemdohányzóként jelölték meg magukat. Az alperes ezen nyilatkozat alapján helyezte el őket közös nemdohányzó zárkában.

Az elsőfokú bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy a zárkakijelző javításának elmulasztása a felperes emberi méltóságát nem sértette, mert felperes állítása mellett semmilyen egyéb adat nem utalt arra, hogy a felperesi rosszullét valós volt.

A beszélők időpontjával összefüggésben az elsőfokú bíróság utalt a 6/1996. (VII.12.) IM rendelet 34. § (2) bekezdés e) pontjára, ezen jogszabály felhatalmazása alapján megalkotott alperesi házirend szerint a megőrzésre szállított fogvatartottak esetében a bv. intézet a látogatók fogadását akkor köteles biztosítani, ha a szállítás kifejezetten látogató fogadása céljából jött létre. Jelen esetben a felperes szállítása az alperesi intézetbe nem ilyen célzatú volt, az alperes magatartása ezért jogszabályt nem sértett.

A televíziózással kapcsolatos felperesi keresetet azért tartotta alaptalannak, mert az **OP** intézkedés és az alperesi házirend alapján a fogvatartott nem vihet TV készüléket a célintézetbe. Ennek megtörténte esetén az ilyen készüléket másodletétbe helyezheti, melyet csak szabaduláskor kap vissza. Rámutatott, hogy a felperes nem bizonyította, hogy az alperes a ruházatát nem biztosította volna megfelelően, de e körben bizonyítást sem ajánlott fel.

A zárkában lévő berendezési tárgyak alkalmatlan elhelyezésével kapcsolatosan rámutatott, hogy a 6/1996. (VII.12.) IM rendelet 3. számú melléklete felsorolja a közös használatra szolgáló eszközöket. A felperes nem bizonyította, hogy az alperes az itt felsorolt közös berendezési tárgyakat nem biztosította a felperes számára, vagy hogy a zárka karbantartás során mulasztott volna.

Felperes sérelmezte, hogy naponta nem jutott fürdési lehetőséghez. E körben a bíróság rámutatott, hogy a jogszabály nemdohányzó fogvatartottak esetében a heti egyszeri meleg vizes fürdés lehetőségét biztosítja. Külön fogvatartotti étkező létrehozására a jogszabály kötelező rendelkezést nem ír elő, ezért alperes jogot a felperesi étkezéssel összefüggésben sem sértett.

A felperes sérelmezte, hogy az alperes nem biztosította számára a kardioedzés lehetőségét, mely elhízáshoz vezetett. Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a kardioedzés a napi szabad levegőn történő tartózkodás edzés céljára történő kihasználásával, sétával, kocogással megvalósítható.

Alperes valóban ellenőrizte a felperes beszélgetéseit, azonban a büntetés-végrehajtás során csak a védővel történt érintkezés nem ellenőrizhető, így az ellenőrzés jogszabályba nem ütközött.

Az elsőfokú bíróság rámutatott, hogy a felperes **S.-re** való átszállítása sem alapozza meg a felperes keresetét. A fogvatartottak elszállításáról, elhelyezéséről nem az egyes fogvatartottak, hanem a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága dönt.

Ezt meghaladóan alperes okirattal igazolta, hogy a felperes az általa állítottakhoz képest, rendszeresebben, gyakrabban fogadott látogatót, így a felperesi állítások megalapozatlanok a hátrányos elbírálás tekintetében is.

Felperes sérelmezte, hogy egyedül maradt a zárkában, holott kifejezetten a társaságban történő elhelyezését kérte. Alperes okirattal alátámasztotta, hogy igyekezett a felperes kérelmét szem előtt tartva haladéktalanul biztosítani számára a zárkatársat. Az alperes által csatolt egészségügyi dokumentáció tükrözi, hogy a felperes befogadása során figyelembe vették a bv. intézetben a felperes egészségi állapotát, egészségügyi, illetve pszichés szükségleteit. Az iratok alátámasztották, hogy a felperes valamennyi gyógyszeréhez mindig hozzájutott, alperes azokat számára biztosította, esetleges elmaradásukat pótolta.

Felperes sérelmezte, hogy alperes lehetővé tette a pszichiátriai vizsgálatát. A bíróság rámutatott, hogy a pszichiátriai vizsgálat

szükségességéről nem a felperes, hanem az őt befogadó letartóztatását foganatosító bv. intézet dönt. Jogszabály határozza meg, melynek célja éppen a szakszerűtlen egészségügyi elhelyezés kiküszöbölése, az egészség intézmény biztonságos működtetése.

Felperes állítása szerint, az alperes elmulasztotta őt a betegszobán tartani, ezzel ugyancsak megsértette az egészséghez, testi épséghez fűződő személyiségi jogát. Az aggálytalan szakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy felperes befogadása az alperes részéről összességében megfelelő volt orvosszakmai szempontból. A szakértő abban is határozottan nyilatkozott, hogy a felperes befogadását követően folyamatosan megkapta a neki szükséges egészségügyi ellátást. Rámutatott, hogy a felperes személyiségzavarban szenved, melyet 2009-et megelőzően már kezeltek. 2004-ig a panaszok megállapíthatóak. Kiemelte, hogy adatok utalnak arra, hogy a felperes a peresített időszakot megelőzően is viselkedési, alkalmazkodási, érzelmi, hangulati zavarral küzdött, pszichiátriai ellátásban részesült. A szakvélemény szerint nem igazolható, hogy az alperesi magatartás okozta volna a felperes pszichés zavarait, bár a fogva tartás az egészséget köztudomásúlag megterheli. Felperes kifogásolta, hogy az alperes nem tartotta be a tisztességes eljárás alkalmazására vonatkozó alkotmányos kötelezettségét, ettől megfosztotta a felperest. Az általa csatolt okiratok azonban állításával éppen ellenkezőleg azt igazolták, hogy az alperes minden esetben foglalkozott a felperes panaszával, lehetőség szerint azokat orvosolta. Az eljárás során felperes mindvégig kifogásolta az alperesi iratok hitelességét. E körben rámutatott az elsőfokú bíróság, hogy önmagában annak feltételezése, hogy az alperes iratai nem a valós tartalmakat rögzítenek, nem elégséges az okiratok bizonyító erejének megkérdőjelezéséhez. Az alperes felperesre vonatkozó egészségügyi dokumentációja a szakértői véleménnyel és a többi irattal koherens volt. Az elsőfokú bíróság a felperes tanúbizonyítási indítványát elutasította. Ennek indoka az volt, hogy a felperes által bejelentett tanúk olyan, az alperesi intézményben dolgozó vezetők, akikről még a felperes maga sem állította, hogy vele személyes kapcsolatba kerültek. Végezetül kifejtette, hogy a szabadság megvonásával járó kényszerintézkedések szükségképpen hátrányosan hatnak az érintett lelkiállapotára. A fogva tartás az érintett személyiségét hátrányosan befolyásolja. Ezek a hátrányok azonban szükséges velejárói a fogva tartásnak, a felperesnek az ezeket meghaladó, aránytalan, fogva tartással együtt nem járó sérelmeket kellett volna a perben bizonyítania. Minthogy a felperes ilyen körülményeket a kifejtettek szerint nem bizonyított, a bíróság a keresetet elutasította.

Az ítélet ellen a felperes fellebbezett.

Ebben azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helyezze hatályon kívül, az elsőfokú bíróságot kötelezze új eljárásra, új határozat meghozatalára. Másodlagosan azt kérte, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg és a felperes keresetének adjon helyt.

Sérelmezte, hogy a bizonyítási eljárás során a felperes által indítványozott tanúkat az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg, az orvosszakértőnek kérdéseket nem tehetett fel, az eljárás során kizárólag az alperes kérdéseit tette fel a bíróság az orvosszakértőnek. A szakértői véleményt az ítélet kézhezvételét követően kapta meg, amely olyan lényeges eljárási szabálysértés, melyet a másodfokú eljárás során

korrigálni nem lehet. Az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, az ítélet indokolása pontatlan, nem a valóságot tartalmazza. A felperest nem 2009. november hónapban fogadta be az alperes. Élelmezését nem biztosították, amely a fogvatartotti alrendszerben rögzítve van, az alperesi szállítási lista hamis, valótlan, az egészségügyi ellátást nem biztosították a felperes számára. A befogadási kényszer dogmatikai kiskapu, de személyiségi jog megsértését nem menti ki. Emellett a tisztességtelen, egyenlő bánásmód követelményét is sértette az elsőfokú eljárás, mert a felperes nem szerezhette volna az igényének, a tanúit az elsőfokú bíróság nem hallgatta meg. Alperes nem háríthatja át a felelősséget az országos parancsnokságra, de a **M.-re** sem. Az elsőfokú eljárás során többszörös átszignálás után négy bíró járt el, ami elodázta az eljárás befejezését, az érdemi döntés pedig elfogult, mivel a büntetés-végrehajtási rendszer lepusztult, higiéniai szempontból hiányos, bürokratikus és az emberi méltóságot semmibe veszi.

Alperes fellebbezési ellenkérelmében azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben. Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság nem vétett eljárási hibát a peres eljárás során. Ez az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését ezért nem eredményezheti. A felperes fellebbezésének indokolása nem konkrét. Néhány mondatban felsorol indokokat, ez azonban nem a fellebbezés indokainak minősül. Tény, hogy a befogadás időpontja nem szerepel pontosan az ítéletben, ez azonban az érdemi döntés helyt állóságát nem befolyásolja. A bíróság nem köteles tanút meghallgatni, ha a fél nem jelöli meg a tanúval igazolni kívánt tényeket, illetve olyan tényeket kíván igazolni a tanúkkal, amelyek nem vitások vagy a per tárgyát nem érintik. Az a tény, hogy több bíró járt el az ügyben, nem a per érdemét érintő kérdés. A felperes a döntést ugyan elfogultnak ítéli, de ennek indokolását nem fejti ki.

Felperes sérelmezi, hogy nem tehetett fel az orvosszakértőnek kérdéseket, ez azonban nem felel meg a valóságnak, hiszen a szakértőnek a felek egyaránt tehetek fel kérdéseket. A bíróság kizárólag a per érdemét érintő kérdéseket teszi fel a szakértőnek, annak eldöntése, hogy mi tartozik ebbe a körbe a bíróság kompetenciája. A felperes a személyes vizsgálat tekintetében nem volt együttműködő, a pszichiátriai vizsgálatra nem ment el. Felperes a szakértői véleményt megkapta, reagált is rá. Érdemben helytállónak tartotta a felperes elhelyezése, a dohányzóárka, a zárkakijelző, a kapcsolattartás, a ruházat, a televízió, a berendezési tárgyak, fürdési engedély, az étkezés, az egészségügyi ellátás, a szállítás, a kapcsolattartás, elhelyezés, gyógyszeres ellátás, lábbilincs alkalmazása, pszichés állapottal és a felperes panaszainak kivizsgálásával kapcsolatosan felhozott felperesi jogsértésre alapított ítéleti döntést is.

Felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság igen széles körű bizonyítást folytatott le, a felperes személyes meghallgatását követően okiratokat szerzett be, majd a felperes indítványára igazságügyi orvosszakértői bizonyítást rendelt. Ezt követően a rendelkezésre álló peradatok alapján a releváns tények körét helyesen állapította meg, a tényekből helyes jogi következtetéseket vont le, ekként érdemi döntése is helytálló. Az elsőfokú eljárás lényeges szabályait nem sértette meg, az elsőfokú ítélet hatályon kívül

helyezésének, az eljárás megismétlésének a Pp. 252. § (2) bekezdés alapján nincs helye.

Felperes fellebbezési érvelésével összefüggésben az ítéletábra az alábbiakat emeli ki.

Az elsőfokú bíróság ítélete a Pp. 220. § és 221. § rendelkezéseinek megfelel, döntése kiterjed a keresettel sérelmezett valamennyi cselekményre, megjelöli azon jogszabályokat, amelyen a bíróság ítélete alapszik, tartalmazza emellett azokat a körülményeket is, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelése során irányadónak vett, utalt azon okokra is, amely miatt bizonyos tényeket nem talált bizonyítottnak, illetve amely miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte. Felperes arra helyesen mutatott rá, hogy az elsőfokú bíróság a felperes fogva tartásának idejét pontatlanul határozta meg, az ítéleti tényállás ezen hiányossága azonban a másodfokú eljárás során korrigálható, emellett a kereset szempontjából sem bír az relevanciával, ezért az elsőfokú eljárás megismétlését nem teszi szükségessé.

A Pp. 167. § (1) bekezdés szerint, ha a fél a tényállásait tanúkkal kívánja bizonyítani, meg kell jelölnie a bizonyítani kívánt tényeket és be kell jelentenie a tanúk nevét és idézhető címét. A Pp. 3. § (4) bekezdése első mondata alapján a bíróság a bizonyítási indítványhoz, illetve bizonyítást elrendelő határozatához nincs kötve. A bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, ha a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen.

A fentiekből az következik, hogy a bíróság nem a felek által felajánlott valamennyi, hanem a kereset elbírálása szempontjából releváns bizonyítást köteles lefolytatni. Felperes a 16. sorszámú beadványban az elhelyezési körülményekre **B.Á., K.L., H.K., K.S.**, a dohányfüst mentes elhelyezést illetően **R.R.**, az egészségügyi ellátást illetően **V.L., M.D., T.J.**, illetve alperes alkalmazottainak, vezetőinek meghallgatását kérte. A fenti tanúk meghallgatása azonban a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen volt, mert a felperes elhelyezése, egészségügyi ellátása, dohányzó, avagy nemdohányzó zárában való elhelyezése a becsatolt okiratok által dokumentált folyamat, ebben a tekintetben a tanúbizonyítás szükségtelen. Nem vitás, hogy a felperes többszörös szív-műtéten esett át. Annak megítélése, hogy a felperes orvosi és gyógyszeres ellátása egészségi állapotának megfelelően történt-e, nem tanúk által bizonyítandó ténykérdés, hanem orvosi szakkérdés. A felperes által felajánlott tanúbizonyítást ezért az elsőfokú bíróság alappal mellőzte, mert az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen volt.

Megalapozatlan a felperes szakértői bizonyítással összefüggésben előadott fellebbezési érvelése is.

A Pp. 180. § (2) bekezdése szerint a bíróság a szakértő írásbeli kirendelésében, illetve a tárgyaláson ismerteti a szakértő előtt azokat a kérdéseket, amelyekre véleményt kell nyilvánítania. A (3) bekezdés értelmében a szakértőhöz egyes kérdések feltevését a felek is indítványozhatják. A Pp. 182. § (2) bekezdés alapján a szakértőhöz a véleményre vonatkozólag ennek előterjesztése után kérdéseket lehet intézni.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság **jegyzőkönyvbe** foglalt végzésben a jelenlévő feleket felhívta,

hogyan a kirendelendő orvosszakértőhöz felteendő kérdéseiket 15 napon belül terjesszék elő, majd a jegyzőkönyvet a felek részére kézbesítette. Alperes 62., felperes 64. sorszámu beadványában kérdések feltételét indítványozta. Az elsőfokú bíróság a 68. sorszámu végzésben igazságügyi szakértői bizonyítást rendelt el, a szakértő feladatát meghatározta, a szakértő által megválaszolandó kérdések körét 1-12. pontokban fogalmazta meg. Ezen kérdések közül az 5-12. közötti kérdéseket kifejezetten felperes indítványára tette fel. A 69. sorszám alatt beérkezett szakértői véleményt, továbbá a díjmegállapító végzés egy példányát a 83. sorszámu jegyzőkönyv tanúsága szerint a felperes részére közvetlenül átadta, majd a tárgyalás elhalasztása mellett a felperest felhívta, hogy észrevételeit 15 napon belül tegye meg. A felhívásnak a felperes eleget tett, észrevételeit 85. sorszám alatt előterjesztette. Az elsőfokú bíróság a felperes észrevételét a szakértőnek megküldte, arra a szakértő 98. sorszámu beadványában akként nyilatkozott, hogy azt változatlan formában fenntartja, azt kiegészíteni nem kívánja. Minden ténybeli alapot nélkülöz ezért a felperes azon állítása, hogy a szakértői véleményt kizárólag az ítélet meghozatalát követően kapta kézhez, az orvosszakértőnek kérdéseket nem tehetett fel.

Alaptalan a fellebbezés az elsőfokú bíróság döntésének érdemét érintően is. Az elsőfokú bíróság valamennyi felperesi kereseti kérelmet és azok ténybeli alapját ítéletével érintette, a jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályokat felsorolta, ezekre a másodfokú bíróság azok megismétlése nélkül visszautal, ezt meghaladóan kizárólag az alábbiakra mutat rá.

Az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 75. § (1) bekezdése szerint a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani, e jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 76. § szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme, és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság sérelme.

A személyiségi jog sérelme esetén a jogellenesség alapja az, hogy a törvény a személyek személyhez fűződő jogait - a vagyoni jogaikkal egy sorban - védelem alá helyezi és mindenkit arra kötelez, hogy a személyhez fűződő jogokat tiszteletben tartsa. Ebből következik, hogy csak az a magatartás vezet a keresetnek való helyt adáshoz, amely egyben az ember életminőségének sérelmével jár. A jogellenességet azonban kizárja a jog engedélye a cselekvés tanúsítására. Ha tehát a jogellenes cselekmény tanúsítását a jog megengedi, a cselekmény nem minősül jogellenesnek, de személyiségi jog sérelmével sem jár. Törvényi rendelkezés alapján a büntetés-végrehajtási intézet intézkedései a felperes személyhez fűződő jogának korlátozásával járhatnak. A perben ezért azt kellett tisztázni, hogy az alperesi büntetés-végrehajtási intézet a jogszabályi előírásokat betartotta-e, avagy történt olyan jogszabálysértés, amely egyúttal a felperes emberi méltóságát sértette. A jogszabályi felhatalmazás alapján eljáró büntetés-végrehajtási intézet intézkedései csak abban az esetben alapoznak meg személyiségi jogi sérelmet, ha olyan jogszabálysértés történt, amely egyúttal az elítélt emberi méltóságát, személyisége lényegét adó tulajdonságát is sértette (BDT2007. 1700.). Az Alkotmánybíróság 32/2014. (XI.3.) számú AB határozatában az Emberi Jogok Európai Egyezményének 3. cikke (kínzás, embertelen, megalázó

bánásmód, illetve büntetés tilalma) és az EJEB esetjogának vizsgálatát követően kifejti, hogy az embertelen, megalázó bánásmód megítélése mindig egyedi, függ az eset valamennyi körülményétől, a bánásmód időtartamától, fizikai és mentális hatásától, egyes esetekben a sérelmet elszenvedő nemétől, egészségi állapotától is. A személyiségi jog megsértésének megállapításához ezért alperesi jogsértés igazolásán túl annak bizonyítása is szükséges, hogy a felperes számára az elhelyezés körülményei alperes jogellenes mulasztása miatt kifejezetten elviselhetetlenek, megalázók, embertelenek voltak. Éppen ezért az ítéltábla több eseti döntésében kifejtett álláspontja szerint a fogva tartás körülményeire vonatkozó jogszabályi rendelkezés egyes részletszabályainak megsértése önmagában nem valósít meg személyiségi jogsérelmet, ehhez olyan többlettényállási elem szükséges, amelyből egyértelműen megállapítható, hogy objektíve és az elítélt számára is emberi méltóságot sértő az elhelyezés (ügyszám).

Felperes a keresetét a zárka túlzásúfoltsága, a dohányzók védelmére vonatkozó jogszabályi kötelezettség megszegése, a zárkakijelző megjavításának elmulasztása, a televíziózás, a napi fürdés lehetőségének elvonása, a zárka berendezési tárgyainak alkalmatlan elhelyezése, étkező biztosításának elmulasztása, a látogatókkal való beszélgetés ellenőrzése, felperes átszállítása, zárvatárs biztosításának elmulasztása, a felperes egészségügyi ellátásának hiányosságai, illetve a felperes panaszainak elbírálása során a hátrányos megkülönböztetés tilalmára alapította. A felperes fogva tartásakor hatályban volt 6/1996. (VII.12.) IM rendelet 137. § (1) bekezdés szerint a zárkában (lakóhelyiségben) elhelyezhető létszámot úgy kell meghatározni, hogy minden elítéltre legalább hat köbméter légtér, és lehetőség szerint a férfi elítéltek esetén három négyzetméter, a fiataloké, illetve a női elítéltek esetén három és fél négyzetméter mozgástér jusson. A (2) bekezdés szerint a mozgástér meghatározása szempontjából a zárka (lakóhelyiség) alapterületéből az azt csökkentő berendezési és felszerelési tárgyak által elfoglalt területet figyelmen kívül kell hagyni. Nem vitatott, hogy az alperes a felperes számára a jogszabályban meghatározott mozgásteret nem biztosította. Ez azonban szükségképpen a felperes emberi méltóságának sérelmével - kifejezetten felperes ellen irányuló közvetlen támadás hiányában - nem járt.

Alperes jogellenes mulasztásának hiányában a felperes egészséghez, testi épséghez fűződő személyiségi jogának sérelme sem állapítható meg.

A fogvatartottak egészségügyi ellátásáról szóló 5/1998. (III.6.) IM rendelet 1. § (4) bekezdése szerint a büntetések és intézkedések végrehajtása során a fogvatartott egészségi állapotának megfelelő gyógyító-megelőző ellátását elsősorban a fogva tartó bv. intézet, illetve a Büntetés-végrehajtás Központi Kórháza, a Szegedi Fegyház és Börtönben működő Krónikus Utókezelő Részleg, valamint az IMEI biztosítja, a fogvatartott elsődlegesen ezt az ellátást köteles igénybe venni. A 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 263. § alapján a szabadságvesztés és előzetes letartóztatás végrehajtására vonatkozó, jogszabály meghozatalát nem igénylő szabályokat az országos parancsnok intézkedésében határozza meg. Az **OP** intézkedés a megőrzésre szállított fogvatartottak elhelyezését, jogaik gyakorlásának módját rendezi.

Annak megállapítása érdekében, hogy a megőrzés során alperes a fenti jogszabályi kötelezettségének eleget tett-e, az elsőfokú bíróság felperes orvosi dokumentációját beszerezte, majd ellátásának szakszerűségét illetően kellően tulajdonított jelentőséget a perben beszerzett 69. sorszám alatt csatolt szakértői véleménynek. A rendelkezésre álló teljes orvosi dokumentáció feldolgozását követően a szakértő akként foglalt állást, hogy a felperes többszörös szívűtété az anatómiai viszonyokat funkcionálisan korrigálta, a vér kóros visszafolyását aktuálisan megoldotta, szíve állapotát a billentyű hiba kiújulása, a magas vérnyomás betegség nem megfelelő beállítása, a koszorúér áthidalás beszűkülése, elzáródása károsíthatja. A felperes szívbeteg, aki jelenleg is jó funkcionális állapotban van, egészségügyi állapota kardiológiai szempontból megfelelő, folyamatos orvosi ellátása kielégítő volt. Ugyan a felperes a számára előírt gyógyszereket nem minden alkalommal kapta meg, ez azonban egészségét nem veszélyeztette. Felperest 2009. évet megelőzően viselkedési, alkalmazkodási zavarai miatt már kezelték, önmagában a fogva tartás alkalmazkodási, beilleszkedési nehézségeit fokozhatta. Az azonban a dokumentáció alapján nem igazolható, hogy ez az alperesi intézkedésekkel, hanem önmagában a fogva tartás tényével áll összefüggésben. Jogellenes mulasztás hiányában ekként a felperes személyiségi jogának sérelme orvosi és gyógyszerrel történő ellátása miatt sem állapítható meg.

A perben rendelkezésre álló adatok alapján felperes a fogva tartással szükségszerűen együtt járó hátrányokat meghaladó többlettényállást nem igazolt, ezért az sem bizonyított, hogy az alperes a felperes fogva tartása során a felperes emberi méltóságát sértette, ekként a felperes a Ptk. 84. § (1) bekezdésében foglalt jogkövetkezményeket alappal nem érvényesítheti.

Felperes fellebbezésében ezt meghaladóan sérelmezte az elsőfokú eljárás során eljáró bírák számát, az eljárás elhúzódását. Jelen eljárás lefolytatásával összefüggő kifogásai azonban akkor sem vezethetnek alperessel szemben a keresetnek való helyt adáshoz, ha adott esetben megalapozottak, hiszen az alperessel szemben támasztott igény más jogviszonyból származik. A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Felperes az eljárás során személyes költségmentesség kedvezményében részesült, ezért pervesztessége okán a le nem rótt kereseti és fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 14. § alapján az állam viseli. Pervesztességére tekintettel a Pp. 78. § (1) bekezdése és a 86. § (3) bekezdése alapján felperes köteles alperes javára megtéríteni a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 4/A. § szerinti jogtanácsosi munkadíjat. A felperes képviselőt ellátó pártfogó ügyvéd munkadíjának viseléséről a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 87. § (2) bekezdése alapján határozott.

Budapest, 2016. május 10.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. . Hegedűs Mária s.k.

előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:
dr. Horváth Zsuzsánna írnok